

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 683/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. novembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť L. J., B., zastúpeného advokátom JUDr. G. H., B., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 7 C 253/2010 zo 17. mája 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Co 376/2012 zo 6. decembra 2012 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 169/2013 z 9. júla 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. J. **o d m i e t a** pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. augusta 2013 doručená sťažnosť L. J. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 C 253/2010 zo 17. mája 2012 (ďalej aj

„rozsudok okresného súdu“) v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Co 376/2012 zo 6. decembra 2012 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 169/2013 z 9. júla 2013 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa na prvostupňovom súde domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam špecifikovaným vo svojom návrhu. Svoje vlastníctvo odvodzoval predovšetkým od kúpnych zmlúv uzavretých s organizáciou S., š. p., a to 9. októbra 1992 a 22. mája 1996, avšak tieto podľa výsledkov vykonaného dokazovania prvostupňového súdu nenadobudli do času vzniku sporu účinnosť. Sťažovateľ vo svojom návrhu adresovanom prvostupňovému súde uviedol, že dohodnutú kúpnu cenu spoločnosti S., š. p., vyplatil, čo dokazuje aj výpis z účtu z 22. decembra 1992. Sťažovateľ ďalej svoje vlastnícke právo odvodzoval aj zo skutočnosti, že od roku 1992 pozemky nepretržite užíva, platí za ne daň z nehnuteľnosti, a preto v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka žiada o určenie, že ako oprávnený držiteľ nadobudol z titulu vydržania vlastnícke právo predmetných nehnuteľností.

3. Okresný súd dospel k záveru, že v prípade sťažovateľa neboli splnené všetky zákonné podmienky vydržania ustanovené v § 130 Občianskeho zákonníka v spojení s § 134 Občianskeho zákonníka, keďže na základe vykonaných dôkazov zistil, že sťažovateľ nebol oprávneným držiteľom uvedených nehnuteľností. Následne návrh sťažovateľa s poukazom na § 133 ods. 2, § 47 ods. 1 a 2, § 130 a § 134 Občianskeho zákonníka v plnom rozsahu zamietol.

4. Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie adresované krajskému súde, v ktorom k problematike dobromyseľnosti uviedol, že: *„... ako podklad napadnutého rozsudku neobstoí tvrdenie, že nikdy nebol zapísaný ako vlastník predmetných nehnuteľností v katastri nehnuteľností. Dobrá viera musí byť podložená konkrétnymi okolnosťami, z ktorých možno usudzovať, že toto presvedčenie držiteľa je oprávnené. Takéto okolnosti sa spravidla týkajú právneho titulu nadobudnutia práva, napr. existencie zmluvy, aj keby bola pre určitú vadu neplatná.“*

Krajský súd v rozsudku zo 6. decembra 2012 uviedol: „*Zmluvné strany uzavreli 22. 5. 1996 opätovne kúpnu zmluvu... pričom výslovne uviedli, že kúpna zmluva zo dňa 9. 10. 1992 nenadobudla pre formálne nedostatky účinnosť... , s tým, že nadobúdateľ nepodal návrh na vklad do katastra nehnuteľností pre formálne nedostatky predmetu kúpy a že novou zmluvou prejavujú vôľu... odstrániť všetky jej nedostatky formálneho charakteru a dosiahnuť jej účinnosť v pôvodnom rozsahu.*“ Sťažovateľ síce podal návrh na povolenie vkladu do katastra nehnuteľností, avšak konanie bolo prerušené a následne zastavené, keďže účastníci konania nedostatky návrhu neodstránili. Na základe skutočností vyplývajúcich zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozhodnutie Katastrálneho úradu Bratislava bolo sťažovateľovi riadne doručené, z čoho možno predpokladať, že sťažovateľ bol o nesplnení zákonom ustanovených podmienok riadne oboznámený, a z tohto dôvodu sa nepreukázalo splnenie esenciálnej podmienky oprávnenosti držby, a teda dobromyseľnosti sťažovateľa. Krajský súd sa stotožnil s tvrdením okresného súdu v otázke neoprávnenosti držby nehnuteľností tak, ako to vo svojom rozsudku uviedol prvostupňový súd.

5. V zmysle § 237 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v spojení s § 241 ods. 2 písm. b) a c) OSP sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie najvyššiemu súdu, v ktorom okrem iného namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom a predovšetkým postup prvostupňového súdu podľa § 120 ods. 4 OSP, ktorým podľa názoru sťažovateľa došlo k inej vade konania tým, že okresný súd konal a rozhodol napriek tomu, že sťažovateľ viackrát žiadal o odročenie pojednávania z dôvodu jeho nepriaznivého zdravotného stavu, a ktorým mu ako účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) OSP.

6. Dovolací súd na základe svojej argumentácie dospel k záveru, že k odňatiu možnosti sťažovateľa konať pred súdom v dôsledku procesného postupu prvostupňového a druhostupňového súdu v prerokovanej veci nedošlo a nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z dôvodu jeho procesnej neprípustnosti. Najvyšší súd uviedol, že v zmysle § 237 písm. f) OSP sa odňatím možnosti konať rozumie „... *taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom*

chránených záujmov“. Vo svojom rozhodnutí ďalej uviedol, že o „... *takýto prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súd pri prejednaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a žalobcovi neznemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov“.* Najvyšší súd v závere dodal, že „... *prvostupňový súd na prejednanie veci nariadil celkovo deväť pojednávaní... a považuje za podstatnú tú skutočnosť, že hoci právny zástupca žalobcu žiadal o odročenie pojednávania stanoveného na deň 24. apríla 2012... nepostupoval v zmysle ustanovenia § 119 ods. 3 OSP... “.*

7. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že podľa jeho názoru bolo konaním okresného súdu, ktoré spočívalo v neodročení pojednávania napriek preukázanej práceneschopnosti sťažovateľa, porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie.

8. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd pri predbežnom prerokovaní prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a následne o nej rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že rozsudkom okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd zrušil napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prerokovaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

10. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa na neverejnom zasadnutí senátu, a keďže pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že táto je zjavne neopodstatnená, rozhodol o jej odmietnutí.

11. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

12. Ústavný súd pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti (II. ÚS 1/95). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo záväznou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam občianskeho súdneho konania.

13. Napadnuté rozhodnutia okresného súdu v spojení s rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu, poukazujúc predovšetkým na závery uznesenia najvyššieho súdu, obsahujú podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov pre zákonné a spravodlivé rozhodnutie a ústavný súd nezistil, že by ich výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Ústavný súd sa z obsahu napadnutých rozsudkov presvedčil, že uvedené súdy sa námietkami sťažovateľa zaoberali v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutých rozhodnutí, ktoré súdy dostatočne odôvodnili a ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne

realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

14. Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

15. Ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa (návrh na zrušenie rozsudku okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu, ako aj vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie), keďže tieto sú viazané len na prípad, ak ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2013